

Tantárgyi adatlap

DIGITÁLIS EGÉSZSÉGÜGY (6) – KLINIKAI TEVÉKENYSÉGEK FINANSZÍROZÁSA

Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közzszolgálati Kar Egészségügyi szervező szak (BSc)					
Tantárgy neve: <i>Digitális egészségügy (6) – Klinikai tevékenységek finanszírozása</i> Tantárgy neve (angolul): <i>Digital health (6) – Financing of the clinical care</i> Tantárgy kódja: EUSZAK020_6M				Kreditérték: 2 kredit	
Tantárgy besorolása: kötelező	Képzési karakter (kredit%) elmélet-gyakorlat: 100 %	Tanórák típusa: előadás		Számonkérés módja: kollokvium	Tantárgyfélév (meghirdetési gyakorisága): 6. tavaszi félév
		Elmélet: 28 óra	Gyakorlat: 0 óra		
Előtanulmányi feltételek (előzetes követelmény): <ul style="list-style-type: none"> - <i>Egészségtudomány (4) – Bevezetés az egészségügy gazdaságtanába</i> - <i>Egészségtudomány (5) – Kontrolling az egészségügyben</i> - <i>Egészségtudomány (6) – Egészségügyi minőségbiztosítás</i> 					
Tantárgyfelelős személy és tanszék: DR. TAKÁCS ERIKA , adjunktus, PhD, SE – Egészségügyi Menedzserképző Központ Tantárgy előadója: DR. NAGY JULIANNA ESZTER , külső óraadó					
Tantárgy célja, feladata: <p>A tantárgy célja a közfinanszírozott természetbeni gyógyító-megelőző egészségügyi ellátások finanszírozásában alkalmazható módszerek, eljárások, az informatikai megoldások elméleti és gyakorlati megvalósításának ismertetése.</p> <p>A tantárgy elsajátítása során a hallgatók megismerik az egészségügyi ellátás alapvető finanszírozási módszereit, az előnyöket és a hátrányokat, a jelenlegi magyar szabályozás elemeit, eljárásait, a finanszírozási díjképzés módszerét, az ezek során megvalósuló ellenőrzési, elszámolási, finanszírozási és informatikai folyamatokat.</p> <p>A témakör jellegének megfelelően a tantervben kiemelt helyet kap</p> <ul style="list-style-type: none"> - az egészségbiztosítói finanszírozási eljárások megvalósítását szolgáló kódrendszerek, osztályozási rendszerek (HBCs, AVGS, REPCs) szerepének, funkcionalitásának ismertetése, az elszámolási jelentésekben alkalmazandó kódolási, besorolási szabályok megismerése; - a biztosító oldali és szolgáltató oldali informatikai követelmények bemutatása; - a rendszerhez kapcsolódó fő teljesítmény-értékelési, elemzési mutatók, indikátorok megértése, értelmezése, a kontrolling feladatok beazonosítása; - a finanszírozási adatok felhasználhatóságának áttekintése is. <p>A tananyag érinti az egyre inkább terjedő on-line real-time integrált elszámolási rendszerek, valamint az ún. bundled vagy „csomagolt” egészségügyi elszámolási rendszerek bemutatását is.</p>					

A tantárgy elsajátítása során az ismeretek átadása azzal a megközelítéssel történik, hogy a Hallgatók részére hosszabb távon is érvényes megalapozó jellegű tudást biztosítson, számolva ezen rendszerek változásával, fejlődésével, ugyanakkor a jelenlegi hazai egészségügyi feltételek között is megfelelő eligazodást nyújtson.

Szakmai kompetenciák és kompetencia-elemek:

- Ismeri az egészségügyi intézmények és ellátási feladatok finanszírozási alapelveit, módszereit, valamint a kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettségeket.
- Ismeri az egészségügyi közgazdaságtan alapvető összefüggéseit, az intézményi működés alapvető finanszírozási elvárásait, valamint rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges alapvető pénzügyi, számviteli és informatikai ismeretekkel.
- Ismeri az egészségügyi ellátások közfinanszírozásba történő belépésének eljárásait.
- Ismeri a finanszírozási tételek definiálásának és a díjparaméterek meghatározásának eljárását, szabályát.
- Képes a finanszírozási elszámolási jelentések adatainak, valamint a matematikai és statisztikai ismereteinek birtokába statisztikák, jelentések és beszámolók elkészítésére, az adatok elemzésére, az adatszolgáltatás megértésére.
- Elemzi és értelmezi a finanszírozótól visszaérkező elszámolások és a kontrolling adatok kapcsolatát, ismeri az ehhez szükséges rendszerekkel szemben támasztandó elvárásokat..
- Munkája során alkalmazza az egészségügyi finanszírozás alapelveit és módszereit.
- Képes a társadalom-, és humánbiztosítás folyamatainak áttekintésére és értelmezésére, megoldja a munkakörébe tartozó elszámolási és adatszolgáltatási feladatokat.
- Elfogadja a statisztikai adatgyűjtés szabályait, felismeri a valid adatszolgáltatás fontosságát.
- Nyitott az egészségügyi finanszírozás módszereiben bekövetkező változásokra, törekszik az ebben rejlő gazdasági előnyök mind teljesebb kiaknázására.
- Érdeklődik a társadalom-, és humánbiztosítás folyamatai iránt, törekszik a felmerülő elszámolási és adatszolgáltatási feladatok magas szintű ellátására.
- Együttműködik az egészségügyi ellátórendszer szereplőivel a páciensek optimális ellátásának megteremtése érdekében.
- Önállóan végzi az egészségügyi intézmények finanszírozásával kapcsolatos teendőit, felelősséget vállal a finanszírozás és kontrolling szervezeti egységben betöltött, munkakörébe tartozó feladatainak ellátásáért.
- Felelősséget érez társadalom-, és humánbiztosítási ismereteinek naprakészsége tekintetében, önállóan látja el a munkakörébe tartozó elszámolási és adatszolgáltatási feladatokat.
- Munkája során alkalmazza a társadalom- és a humánbiztosítási intézmények rendszeréről szerzett ismereteit, közreműködik a dokumentációs és az informatikai rendszerek működtetésében.

A tantárgy részletes tematikája:

Hét	Téma
1.	Bevezető a tantárgy ismertanyagának bemutatása, elhelyezése a képzési feladatban: az egészségügyi ellátás feladata, résztvevői, struktúrája, egészségpolitikai alapelvek, prioritások, forrás-teremtés és forrás-elosztás funkciói és kapcsolata, a közfinanszírozott biztosítási csomag értelmezése, befogadási eljárások típusai, a társadalombiztosítási rendszer működését biztosító alapvető jogszabályok, a biztosítói informatikai rendszer fő elemei és kapcsolatai, informatikai követelmények
2.	A természetbeni egészségügyi ellátások finanszírozásának elvei és módszerei: a természetbeni gyógyító – megelőző ellátások alapvető finanszírozási technikái, az egyes módszerek fő hatásai, előnyei és hátrányai, az ezekhez kapcsolódó biztosítói és szolgáltatói elszámolási feladatok informatikai követelményei, a fő elszámolási eljárások, a biztosító – szolgáltató közötti

	informatikai kapcsolat, kommunikáció módszere	
3.	<p>Kódolási és osztályozási rendszerek, informatikai megoldások a finanszírozási eljárásokban I.:</p> <p>az egészségügy ellátás eseményeinek, ezen belül a szolgáltatói teljesítmények nagyságának, eredményességének méréséhez szükséges adatok típusai, a kódrendszerek, a kódolási szabályok, az egyes adatelemek funkciója a finanszírozási elszámolási jelentésekben, a folyamatba épített ellenőrzési szempontok, ellenőrzési alternatívák</p>	
4.	<p>Kódolási és osztályozási rendszerek, informatikai megoldások a finanszírozási eljárásokban II.:</p> <p>az egészségügy ellátás teljesítményének, eredményességének méréséhez, az arányos, normatív elvű finanszírozáshoz alkalmazható, az egészségügyi ellátás elszámolási egységeire és minősítésére létrehozott osztályozási rendszerek (Homogén betegségcsoportok, Ambuláns Vizit csoportok, Rehabilitációs Ellátási Csoportok, egyéb osztályozások);</p> <p>az osztályozási rendszerek funkciója, struktúrája;</p> <p>az osztályozási rendszerek fejlesztésének elvei, folyamatai, lépései, követelményei, a definiálási módszerek, a besorolási táblák, a besorolási szabályok és kifejezések, a finanszírozási és szakmai szempontú csoportjellemzők;</p> <p>az informatikai eszközökkel megvalósítandó besorolási eljárás logikai menete</p>	
5.	<p>Aktív és krónikus fekvőbeteg szakellátás finanszírozási technikái, informatikai megoldások I.:</p> <p>a fekvőbeteg szakellátás feladata, típusai, fő finanszírozási módszerek, eljárások a magyar gyakorlatban, a HBCs alapú finanszírozás szabályai, a garanciális és összevonási szabályok az ismételt kórházi ellátások elszámolásában, az adatszolgáltatás, az ellenőrzés, az elszámolás, a finanszírozás folyamata, ezek informatikai kezelése;</p> <p>a fekvőbeteg finanszírozási elszámolási rendszer kapcsolata más elszámolási rendszerekkel, az országos on-line valós idejű intézményi várólista feladata, egyeztetési eljárások a havi elszámolási jelentések és a kapcsolódó várólista tételek között</p>	
6.	<p>Aktív és krónikus fekvőbeteg szakellátás finanszírozási technikái, informatikai megoldások II.:</p> <p>a kemoterápiás ellátások és a kúraszerű ellátások speciális finanszírozási szabályai, jelentési módja;</p> <p>a krónikus fekvőbeteg ellátás finanszírozási szabályai;</p> <p>a Rehabilitációs Ellátási Protokollok szerinti ellátás jelentése, elszámolása;</p> <p>a költségkorlátosság és a finanszírozhatóság megoldásának eszközei, a teljesítményvolumen és a szolgáltatás-volumen kontroll célja, típusai, és hatásai a fekvőbeteg ellátásban</p>	
7.	<p>Alapvető statisztikai mutatók, elemzési módszerek az egészségügyi ellátás teljesítményének értékelésére, tervezésére:</p> <p>az ellátás nagyságának és értékének meghatározása a fekvőbeteg ellátásban, az un. hagyományos statisztikai mutatók, teljesítmény mérési és elemzési mutatók a finanszírozási jelentések adatai és az osztályozási rendszerek alapján (case-mix index, normatív átlagos ápolási idő, stb.), ezek értelmezés és alkalmazási területei,</p> <p>a fekvőbeteg szakellátás teljesítmény változásának mutatói</p> <p>az járóbeteg szakellátás teljesítmény-értékelésének mutatószámai a tételes elszámolási rendszerben</p>	

	a szakellátás értékelésének kiemelt indikátorai a hazai és a nemzetközi gyakorlatban	
8.	Járóbeteg szakellátás finanszírozási technikái, informatikai megoldások: a járóbeteg szakellátás feladatai, típusai, a finanszírozási módszerek, az elvárások; az egyes finanszírozási technikák megvalósításának jelentési követelményei és informatikai feltételei; az elszámolási és elszámolhatósági feltételek, kompetencia szabályok; az ellenőrzés, az elszámolás, a finanszírozás folyamatai; a labor és molekuláris biológiai ellátások speciális finanszírozási szabályai, eljárásai; a teljesítmény-volumen és szolgáltatás-volumen kontroll elszámolási szabályai a járóbeteg szakellátásban; egyeztetési eljárások egyéb ellátások elszámolásaival; esetosztályozási rendszerek, gondozási csoportok a járóbeteg szakellátásban, betegfogadási listák szerepe	
9.	A speciális ellátások finanszírozása: a tételesen finanszírozott eszközök, eljárások, gyógyszerek finanszírozásának módszerei, jelentései, eljárásai; a tételes finanszírozás és a szakellátás alap finanszírozási rendszerének kapcsolata; a speciális eljárások igénybevétele központi várólisták alapján, kapcsolat az elszámolási rendszerrel, a veseótló kezelések, betegszállítás, mentés – finanszírozásának jelentései, módszerei, eljárásai, informatikai követelményei, a PET/CT eljárás finanszírozásának sajátosságai, a jelentés, a PET/CT on-line központi várólista szerepe az elszámolásban betegregiszterek szerepe a speciális ellátásban	
10.	A háziorvosi szolgálat finanszírozása: a háziorvosi és ügyeleti ellátás rendszere, ellátási feladatai, kapcsolata a szakellátással; a lehetséges finanszírozási technikák, a különböző módszerek hatásának összehasonlítása, az egyes módszerek alkalmazásának informatikai feltételei; a finanszírozás jelentései, szabályai, az alapvető elszámolási és finanszírozási eljárások; a minőségi indikátorok szerepe a finanszírozásban, az adatforrások integrálása egyéb egészségügyi elszámolási rendszerekből	
11.	Egyéb alapellátási feladatok finanszírozása A fogorvosi szolgálat finanszírozásának módszerei, jelentései, szabályai, ellenőrzési, elszámolási és finanszírozási folyamatai (a szakellátással együtt); a védőnői szolgálat feladata, szerepe a megelőzésben, finanszírozásának módszerei, jelentései, elszámolási feladatok az iskola-orvosi szolgálat feladata, szerepe a megelőzésben, finanszírozásának módszerei, jelentései, elszámolási feladatok; a házi szakápolás feladata, a finanszírozás módszere, szabályai, elszámolási és finanszírozási eljárások	
12.	Finanszírozási díjparaméterek meghatározása, informatikai megoldások: a finanszírozási díjparaméterek meghatározásának elvei, feladatai, módszerei, rendszere, szabályai, részvevői, adatforrásai, feldolgozási és értékelési folyamatai; döntési folyamatok, a közzététel jogszabályai	

13.	Az egészségbiztosítás feladatai és folyamatai az egészségügyi szolgáltatások finanszírozási feltételeinek meghatározásában, biztosításában: az egészségügyi ellátás finanszírozásnak tervezése és informatikai módszerei; a költséghatékonyság, a méltányosság értékelési módszerei, informatikai megoldások
14.	Változások és fejlesztési irányok az egészségügyi ellátás finanszírozásában, a finanszírozás informatikai rendszereinek fejlesztése: egészségügyi ellátás fejlődésének tendenciái, új ellátási formák kialakulása, a változás hatása az ellátási struktúrára, a finanszírozás módszereire, a jelentési rendszerre; az informatikai rendszerek fejlődésével megjelenő on-line valós idejű rendszerek (várólista, betegfogadási listák, betegregiszterek, EESZT rendszer) szerepe a teljesítmények, az egészségügyi ellátás eredményességének, a minőségnek, a biztonságának a fejlesztésében, a folyamatba épített ellenőrzések fejlesztésében;

Tantárgy tematikáját kidolgozta:

Dr. Nagy Julianna, Semmelweis Egyetem, Egészségügyi Közszolgálati Kar Egészségügyi szervező szak, oktató

Követelmények:

Az érdemjegy kialakításának módja

Az érdemjegy kialakítása az évközi feladatok (évközi zárthelyi dolgozat; csoportos feladatként kijelölt témakörökből választott előadás kidolgozása, előadása) teljesítése és az írásbeli vizsgán mutatott teljesítmény együttes értékelésén alapul.

Az aláírás feltételei

az előadásokon legalább 75 %-os részvételi arány

A félévközi ellenőrzések (beszámoló, zárthelyi dolgozatok) száma témaköre és időpontja, pótlásuk és javításuk lehetőségei

Zárthelyi dolgozat: a 7. vagy a 8. témakört követően kerül ütemezésre (a tavaszi szünet függvényében).
A zárthelyi dolgozat témaköre a megelőző tananyagból teszt-kérdések, valamint a HBCs paraméterekhez kapcsolódó mutatószámok meghatározása, értékelése.
Egy pót dolgozat teljesítési időpont kijelölésre kerül.

Csoportos előadás kiválasztott témakörökből, workshop jelleggel: a 11.-13. óra során kiválasztott témakörből 10-10 perces előadás bemutatására kerül sor, csoportos feladat megoldás, az előadás elkészítésére és bemutatására egy-egy csoport 3-5 fő részvételével jön létre.

A vizsga típusa és vizsgakövetelmények (tételsor, test-pool)

Írásbeli vizsga (2 óra), amely egy komplex témakör összefoglalásából, valamint rövid választ, kifejtést igénylő kérdésekből és teszt jellegű feladatokból áll.

A teszt kérdések egy csoportjában a megfelelő válaszadás számításhoz szükséges feladatok elvégzését igényli. A tesztek között egy és több jó válaszon alapuló kérdések is szerepelnek

Elérhető maximális pontszám: 100

Pontszám alsó határok az érdemjegyekhez:

2 érdemjegyhez: 60 pont

3 érdemjegyhez: 70 pont

4 érdemjegyhez: 80 pont

5 érdemjegyhez: 90 pont

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége, az igazolás módja a foglalkozásokról való távollét esetén Pótlási és konzultációs lehetőségek:

- tanulmányi és vizsgaszabályzatnak megfelelő pótlási alkalmak biztosítása évközi zárthelyi esetén
- hiányzás pótlása az érintett órák anyagából beszámoló a hallgató részéről, valamint ezt követően konzultációs kérdések megbeszélése

Az írott tananyag, ajánlott irodalom, a felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszköz

Kötelező írott tananyag:

- Dr. Nagy Julianna jegyzete (elektronikus): Klinikai ellátások finanszírozása és informatikája
- Előadások és gyakorlatok anyaga (ppt állományok)
- Szemelvények a jogforrásokból (HBCs besorolási szabályok, járóbeteg szakellátás elszámolási szabályai, egyéb kiemelt szemelvények a finanszírozást érintő szabályokból: 43/1999 Korm. rendelet; 9/1993 NM rendelet, 9-11/2012 NEFMI rendeletek az elszámolási szabályokról)

Ajánlott irodalom:

- Egészségügyi informatika (szerkesztette: Kékes Ede, surján György, Balkányi László, Kozmann György)
- NEAK E-jelentési rendszer kézikönyve: http://neak.gov.hu/letoltheto/e_jelentes
- NEAK finanszírozási tájékoztatók:
http://www.oep.hu/felso_menu/szakmai_oldalok/gyogyito_megelozo_ellatas/tajekoztatok/egbiztala_p_fin_szolg_dij_elszam.html
- NEAK publikus forgalmi és elszámolási adatok:
http://www.neak.gov.hu/felso_menu/szakmai_oldalok/publikus_forgalmi_adatok/gyogyito_megelozo_forgalmi_adat
- Towards an effective NHS payment system: eight principles
Adam Wright, Edward Cornick, Hannah Jones
Louise Marshall, Adam Roberts
<https://www.health.org.uk/sites/default/files/EffectivePaymentSystemEightPrinciples.pdf>
- The Globalization of Managerial Innovation in Health Care
14. Experiences with the application of DRGs principle in Hungary Dr. Júlia Nagy, Csaba Dózsa and Imre Boncz
ISBN-13: 978-0521885003
ISBN-10: 0521885000
- *Eur J Health Econ.* 2004 Oct;5(3):252-8.
ISSN 1585-0854 , Financing of health care services in Hungary.
Boncz I¹, Nagy J, Sebestyén A, Körösi L.
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15714346>
- Boncz Imre - Nagy Júlia: 10 éves a HBCS! - A Homogén Betegségcsoportok rendszerének tapasztalatai finanszírozói oldalról ., Egészségügyi menedzsment, 2003. (5. évf.), 2. sz., pp. 21-27
- Dózsa Csaba - Kiss Zsolt - Nagy Júlia - Kerekesné Ketzler Éva - Borcsék Barbara: A kemoterápiás kezelések új, költséghatékony ellátást támogató finanszírozási rendszerének kialakítása Magyarországon, IME : Informatika és menedzsment az egészségügyben, ISSN 1588-6387 , 2007. (6. évf.), Klnsz. (Okt), pp. 25-31
- Gaal P, Stefka N, Nagy J.: Cost accounting methodologies in price setting of acute inpatient services in Hungary., *Health Care Manag Sci.* 2006 Aug;9(3), pp. 243-250
- Nagy, J., Bordás, I.: Adaptációs kísérletek a homogén betegcsoportok kialakítására Magyarországon.] *Egészségügyi Gazdasági Szemle*, 1991, 29 (2), 90–120.

A hallgató egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, leadási ideje: -

Adatlap utolsó módosítása: 2020.03.31